

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas
Komunikacijos teorijos	Komunikacija ir informacija S 008	Komunikacijos

Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
paskaitos		konsultacijos	2 ECTS
individualus	5 ECTS	seminarai	

Dalyko anotacija

Dalyko tikslas – analizuoti aktualias komunikacijos mokslų teorijos problemas, mokyklas ir kryptis; lavinti doktorantų kritinius, analitinius gebėjimus, vertinant ir analizuojant istorines arba šiuolaikines komunikacijos lauko problemas, pasitelkiant šiuolaikinę komunikacijos ir medijų teoriją.

Dalyko turinys

Komunikacijos teorijos, jų esminės nuostatos, pagrindinės sąvokos. Pagrindinės komunikacijos teorijos mokyklos ir autoriai. Socialinės teorijos, taikomos komunikacijos moksluose. Komunikacijos proceso modeliai. Semiotiniai, struktūriniai modeliai. Psichologiniai poreikiai ir socialinės komunikacijos funkcijos. Teksto ir vaizdo raiška, komunikacijos ypatumai ir kultūra. Medijos ir medijų diskursas, medijų retorika. Komunikacijos tyrimo metodai. Komunikacijos klasifikavimas pagal kontekstus. Komunikacijos kontekstų sąveikos. Tarpasmeninės komunikacijos teorinės išvalgos. Organizacijų komunikacija, pagrindinės komunikacijos valdymo programos. Integruotos komunikacijos teorinės prieigos, integruotos komunikacijos elementai, jų sąsajos ir sąveika. Grupės komunikacijos analizės teoriniai modeliai. Vidinės organizacijos komunikacijos problematika, pagrindinės teorijos. Organizacijos kultūra ir tapatybė. Korporatyvinės komunikacijos vadyba. Organizacijos įvaizdis ir organizacijos reputacija. Organizacijos komunikacijos tyrimai. Socialinių tinklų taikymas korporatyvinėje komunikacijoje.

Viešoji komunikacija. Viešosios komunikacijos diskurso tyrimai. Socialinės medijos diskurso ypatumai. Politinės komunikacijos pagrindinės teorinės koncepcijos. Politinės komunikacijos ir žiniasklaidos sąveikos. Pilietinio dalyvavimo komunikacija. Interneto ir mobilios komunikacijos įtaka politikos komunikacijai. Globali, tarptautinė, tarpkultūrinė komunikacija. Masinė komunikacija kaip viešosios sferos elementas. Masinė komunikacija kaip sistema ir komunikacijos teorijos objektas. Masinių komunikacijų struktūra ir institucijos, jų kaitos priežastys ir tendencijos. Masinių komunikacijų funkcijos. Kritinės masinių komunikacijų teorijos. Masinės komunikacijos tyrimo objektai ir metodai. Masinių komunikacijų pranešimai, jų tyrimo metodai, modeliai. Masinių komunikacijų auditorija, jos tyrimo metodai, pagrindinės teorijos – kritinės, normatyvinės. Masinių komunikacijų efektų teorijos. Masinių komunikacijų poveikis kultūrai, jų vieta kultūros struktūroje.

Vaizdo komunikacija ir jos tyrimų metodai (turinio, kompozicijos, semiotinis, psichoanalitinis, diskurso, auditorijos tyrimai). Vizualinė medžiaga kaip tyrimo šaltinis ir sklaidos apie tyrimų rezultatus priemonė. Vaizdo retorikos sampratos ir tyrimai komunikacijos moksluose. Socialinis vaizdo fenomenų poveikumas. Kritiniai vizualumo tyrimai.

Studijų metodai

1. Individualios konsultacijos su dalyką kuruojančiais dėstytojais.

2. Individualus mokslinės literatūros studijavimas ir mokslinio referato rengimas pagal dalyką kuriojančių dėstytojų suformuluotus klausimus.
Vertinimo metodai
1. Mokslinis referatas (30 000–40 000 spaudos ženklų) dalyką kuriojančių dėstytojų suformuluotų klausimų pagrindu.
2. Diskusija žodžiu mokslinio referato pagrindu.
Pagrindinė literatūra
Baran, S. J., & Davis, D. K. (2010). <i>Mass communication theory: Foundations, ferment, and future</i> . Wadsworth Cengage Learning.
Castells, M. (2012). <i>Communication power</i> . Oxford University Press.
Finn, J. (2012). <i>Visual communication and culture: Images in action</i> . OUP Canada.
Fiske, J. (2008). <i>Populiariosios kultūros supratimas</i> . Žara.
Fortner, R. S., & Fackler, P. M. (Eds.). (2014). <i>The handbook of media and mass communication theory</i> . Wiley-Blackwell.
Hansen, A., Cottle, S., Negrine, R., & Newbold, C. (2003). <i>Mass communication research methods</i> . Palgrave Macmillan.
Holmes, D. (2005). <i>Communication theory: Media, technology and society</i> . SAGE Publications.
Jensen, K. B. (2007). <i>A handbook of media and communication research: Qualitative and quantitative methodologies</i> . Routledge.
Littlejohn, S. W., & Foss, K. (2008). <i>Theories of human communication</i> . Thomson Wadsworth.
McQuail, D. (2012). <i>McQuail's mass communication theory</i> . SAGE Publications.
O'Boyle, N. (2022). <i>Communication theory for humans: Communicators in a mediated world</i> . Palgrave Macmillan.
Olson, C. L., Finnegan, A. C., & Hope, S. D. (2008). <i>Visual rhetoric: A reader in communication and American culture</i> . SAGE Publications.
Rose, G. (2016). <i>Visual methodologies</i> . SAGE Publications.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Elena Macevičiūtė	Prof. dr.	Ilako, C., Bukirwa, J. M., & Maceviciute, E. (2025). "The library is my everything": Mapping the meaning of university library spaces in Uganda. <i>The Journal of Academic Librarianship</i> , 51(6), straipsnis 103145. https://doi.org/10.1016/j.acalib.2025.103145
		Wilson, T. D., & Macevičiūtė, E. (2025). Information seeking in a time of war: Coping with stress in Lithuania during the Russia/Ukraine war.

		<i>Journal of Documentation</i>, 81(7), 31–62. https://doi.org/10.1108/JD-06-2024-0156
		Yousefi Mojir, K., Maceviciute, E., Olson, N., & Gebka, E. (2025). Application of human-centered design in citizen engagement in wildfire management. Iš J. Wei & G. Margetis (Red.), <i>Human-centered design, operation and evaluation of mobile communications. HCII 2025</i> (Lecture Notes in Computer Science, t. 15824). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-93064-5_21
		Maceviciute, E., & Olson, N. (2023). Real experienced needs for accessible and inclusive cultural heritage - First results in MuseIT. Iš O. Alonso, H. Cousijn, G. Silvello, M. Marrero, C. Teixeira Lopes, & S. Marchesin (Red.), <i>Linking theory and practice of digital libraries. TPDL 2023</i> (Lecture Notes in Computer Science, t. 14241, p. 396–402). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-43849-3_32
		Macevičiūtė, E., Manžuch, Z., & Gudiniavičius, A. (2023). The role of curiosity triggers and features in digital literacy training. <i>Library & Information Science Research</i>, 45(4), straipsnis 101268. https://doi.org/10.1016/j.lisr.2023.101268
		Macevičiūtė, E., & Kepalienė, F. (2022). Factors influencing Lithuanian researchers' use of open access repositories as a publishing channel. <i>Information Research</i>, 27(Special Issue), straipsnis 2210. https://doi.org/10.47989/irisic2210
		Wilson, T. D., & Macevičiūtė, E. (2022). Information misbehaviour: Modelling the motivations for the creation, acceptance and dissemination of misinformation. <i>Journal of Documentation</i>, 78(7), 485–505. https://doi.org/10.1108/JD-05-2022-0116
Renata Matkevičienė	Prof. dr.	Esbit, S., Kaim, A., Kimhi, S., Bankauskaitė, D., Baran, M., Baran, T., Cosciug, A., Eshel, Y., Dumbadze, S., Gabashvili, M., Jiglaui, G., Kaniasty, K., Koubova, A., Maricano, H., Matkevičienė, R., Matichescu, M., Nazarov, M., Teperik, D., Kochiashvili, N., & Adini, B. (2025). Hope and distress: A cross-country study amid the Russian-Ukrainian war. <i>Stress and Health</i>, 41(2), straipsnis e70033. https://doi.org/10.1002/smi.70033

Kaim, A., Geva, K., Siman-Tov, M., Scholder, N., Kimhi, S., Bankauskaitė, D., Baran, M., Baran, T., Cosciug, A., Eshel, Y., Dumbadze, S., Gabashvili, M., Jiglau, G., Kaniasty, K., Koubova, A., Marciano, H., Matkevičienė, R., Matichescu, M., Teperik, D., & Adini, B. (2024). Mapping societal resilience across eight European nations in the context of multifaceted associations with global indices: An ecological study. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 108, straipsnis 104562. <https://doi.org/10.1016/j.ijdr.2024.104562>

Kaim, A., Kimhi, S., Siman-Tov, M., Bankauskaitė, D., Baran, M., Baran, T., Cosciug, A., Eshel, Y., Dumbadze, S., Gabashvili, M., Jiglau, G., Kaniasty, K., Koubova, A., Marciano, H., Matkevičienė, R., Matichescu, M., Naomi, S., Teperik, D., Sukhashvili, J., & Adini, B. (2024). From compassion to controversy: Unraveling the impact of societal resilience on the tapestry of attitudes towards Ukrainian refugees. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 105, straipsnis 104326. <https://doi.org/10.1016/j.ijdr.2024.104326>

Matkevičienė, R. (2024). NGOs as catalysts for societal resilience: Examining their role and impact during risk situations. Iš A. Thrassou, D. Vrontis, L. Efthymiou, Y. Weber, S. M. Riad Shams, & E. Tsoukatos (Red.), *Non-profit organisations: Vol. 4. Structures, models and technology* (p. 123–148). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-3-031-62538-1_6

Kimhi, S., Kaim, A., Bankauskaitė, D., Baran, M., Baran, T., Eshel, Y., Dumbadze, S., Gabashvili, M., Kaniasty, K., Koubova, A., Marciano, H., Matkevičienė, R., Teperik, D., & Adini, B. (2024). A full-scale Russian invasion of Ukraine in 2022: Resilience and coping within and beyond Ukraine. *Applied Psychology: Health and Well-Being*, 16(3), 1005–1023. <https://doi.org/10.1111/aphw.12466>

Matkevičienė, R., & Jakučionienė, L. (2023). Communication professionals as social change agents in times of crisis: How pandemic situation has changed initiatives in CSR and sustainability. Iš I. G. Arraiano, B. Díaz, M. Del Baldo, R. Schmidpeter, & S. O. Idowu (Red.), *Corporate social responsibility in a dynamic global environment: Sustainable*

		<i>management in challenging times</i> (p. 365–380). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-24647-0_19 Dāvidsone, A., Matkevičienė, R., Telyčėnaitė, A., Silkane, Vineta., & Jurāne-Brēmane, A. (2021). Social simulation transfer to online: Pedagogical reflections on teaching presence. Iš L. Daniela & A. Visvizi (Red.), <i>Remote learning in times of pandemic: Issues, implications and best practice</i> (p. 74–89). Routledge. Dāvidsone, A., Seppel, K., Telyčėnaitė, A., Matkevičienė, R., Uibu, M., Silkāne, V., Jurāne-Brēmane, A., & Allaje, Ū. (2021). Exploring students' perceptions on acquisition of transversal skills during an online social simulation. Iš L. Daniela (Red.), <i>Human, technologies and quality of education, 2021</i> (p. 727–738). University of Latvia. https://doi.org/10.22364/htqe.2021.57
Renata Šukaitytė-Coenen	Doc. dr.	Šukaitytė, R. (2025). Mantas Kvedaravičius's Mariupolis (2016) and Šarūnas Bartas's Frost (2017): Soft advocacy for the Ukrainians in the Russo-Ukrainian War. <i>Studies in Eastern European Cinema</i>, 16(2), 164–183. https://doi.org/10.1080/2040350X.2024.2412387 Šukaitytė, R. (2024). Kino raštingumas – kritiniam pasaulio ir jo įvairovės pažinimui. Iš A. Balčytienė (Sud. & Moksl. red.). <i>Artimas tolimes medijų pasaulis. Virsmai, ribos ir būdai tai suprasti: kolektyvinė monografija</i>. Vytauto Didžiojo universitetas. Šukaitytė, R. (2024). The immersive experience of the era of nuclear energy in Emilija Škarnulytė's ecodocumentary Burial (2022) = Įtraukianti branduolinės energetikos eros patirtis Emilijos Škarnulytės ekodokumentiniame filme Kapinynas (2022). <i>Acta Academiae Artium Vilnensis: The Personal Perspective and Essay Form in Non-Fiction Cinema and Art</i>, 115. https://doi.org/10.37522/aaav.115.2024.269 Šukaitytė, R. (2024). Kanonų kaitos metas Lietuvos kine. <i>Kinas</i>, (1), 60–61. Nāripea, E., Šukaitytė, R., & Balčus, Z. (2022). Economic and social precarity in Baltic cinema. Iš E. Cuter, G. Kirsten, & H. Prenzel (Red.). <i>Precarity in</i>

		<i>European film: Depictions and discourses</i> (p. 289–302). De Gruyter. https://doi.org/10.1515/9783110707816-016 .
		Šukaitytė, R. (2021). Contemporary Lithuanian documentary cinema: A critical overview of main film directions. <i>Apertúra. Film–Vizualitás–Elmélet</i> , 17(1), 1–23. https://doi.org/10.31176/apertura.2021.17.1.9
		Šukaitytė, R. (2021). Istorija Lietuvos režisierių moterų dokumentiniuose filmuose: faktai, emocijos, asmeninė perspektyva. Iš N. Arlauskaitė & L. Kaminskaitė (Sud.) <i>Fokuse: moterys Lietuvos kine</i> (p. 188–213). Lapas.
Kęstas Kirtiklis	Doc. dr.	Kelpšienė, I., Armakauskaitė, D., Denisenko, V., Kirtiklis, K., Laužikas, R., Stonytė, R., Murinienė, L., & Dallas, K. (2023). Difficult heritage on social network sites: An integrative review. <i>New Media & Society</i> , 25(11), 3137–3164. https://doi.org/10.1177/14614448221122186
		Kirtiklis, K., Laužikas, R., Kelpšienė, I., & Dallas, K. (2023). An ontology of semiotic activity and epistemic figuration of heritage, memory and identity practices on social network sites. <i>SAGE Open</i> , 13(3), 1–25. https://doi.org/10.1177/21582440231187367
		Gedutis, A., Kirtiklis, K., & Kraniauskas, L. (2021). Book publishing patterns in social sciences and humanities in Lithuania: Analysing trends in DB “Lituanistika”. <i>Sociologija. Mintis ir veiksmai</i> , 48(1), 7–25. https://doi.org/10.15388/SocMintVei.2021.1.29
Patvirtinta Socialinių mokslų srities Komunikacijos ir informacijos krypties Doktorantūros komitete 2025 m. gruodžio 15 d., protokolo Nr. (7.17 E) 15600-KT-667		
Komiteto pirmininkė prof. dr. Aušra Navickienė		